

PUBLIEK ONTWIKKELBEDRIJF REKS

Voortgangsrapportage tweede en derde kwartaal 2025

Publieksversie

Inhoud

Voorwoord directeur-bestuurder 3

2. Voortgang POB REKS als geheel 6

2.1 Communicatie 6

2.2 Regionaal Klimaatfonds REKS 7

2.3 Waterstofverkenning 7

2.4 Risicomanagement 7

3. Voortgang per energiehub 10

3.1 Hub De Baars 10

3.2 Hub Spinder-Groot 15

3.3 Hub Heusden 18

4. Financiële informatie 22

Foto's in deze rapportage: © Regio Hart van Brabant / Alseenrodelap.nl

Voorwoord directeur-bestuurder

In maart schreef ik dat het jaar 2025 in het teken staat van zichtbare en onomkeerbare stappen op weg naar het realiseren van duurzame energie in Hart van Brabant. Ik ben blij dat we in de afgelopen maanden inderdaad flinke stappen hebben gezet in de realisatie van de doelstellingen van POB REKS. Tegelijkertijd is er ook nog veel te doen.

Deze tweede voortgangsrapportage van 2025 laat zien welke activiteiten POB REKS heeft ondernomen van april tot en met september 2025, en welke resultaten zijn geboekt.

In de omgeving van POB REKS gebeurde veel. De berichten over Tilburgse bedrijven die pionieren met waterstof worden afgewisseld door berichten over Goirlenaren die zich zorgen maken over de mogelijke plaatsing van windturbines in De Baars. Goed nieuws is dat Defensie inmiddels meer zekerheid heeft gegeven over mogelijke locaties voor windturbines. En er is steeds meer aandacht voor windturbines, gecombineerd met opslag, als zogenaamde congestieverzachter. Dat wil zeggen dat minder netcongestie optreedt door wind op te wekken in combinatie met zon.

De Energiewet, die is bedoeld voor een slimmer, flexibeler en duurzamer energiesysteem, gaat op 1 januari 2026 in. We zijn druk bezig met de gevolgen daarvan, voor zowel contractvormen als de betrokkenheid van energiegemeenschappen.

Vanuit Den Haag blijven tegenstrijdige berichten komen over wind op land. De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (I en W) stuurde op 3 juni, de dag van de val van het kabinet, een brief aan de Tweede Kamer over zijn voornemen voor een afstandsnorm voor windturbines van vier keer de tiphoogte, waarover de ministeries het onderling niet eens waren. Ondertussen is op 2 oktober, de laatste dag voor het verkiezingsreces van de Tweede Kamer, een motie aangenomen die oproept tot een normering die 80% van de geplande windparken op land onmogelijk maakt. De minister van Klimaat en Groene Groei (KGG) heeft laten weten dat dit de facto neerkomt op tweemaal de tiphoogte. Kortom, het ontbreekt aan duidelijkheid uit Den Haag. Vooralsnog is het dus aan de gemeenten om lokaal beleid te maken. Voor omwonenden betekent dit dat de onzekerheid helaas voortduurt.

Bij mijn start als directeur-bestuurder van POB REKS was de uitdrukkelijke boodschap van RvC en aandeelhouders dat het de bedoeling is om samen te leren van praktijkervaringen. De gemeenten en provincie hebben de keuze gemaakt om de werking van POB REKS niet tot in detail van tevoren uit te werken, maar aan de slag te gaan en daarvan te leren. Dat doen we dus. Een mooi voorbeeld vind ik het gesprek dat we op 26 september met

de aandeelhouders, het bestuur en de RvC hebben gevoerd over strategische keuzes voor POB REKS en het aanscherpen van de governance-afspraken. Dat deden we op basis van actuele praktijkvoorbeelden. Het gesprek heeft geleid tot een agenda voor de komende periode, en vooral tot een beter begrip van elkaars rollen en posities. Dat onderlinge begrip is nodig om de doelstellingen van POB REKS te kunnen realiseren. Want bij alles wat we doen, hebben we steeds de doelstellingen van POB REKS voor ogen:

(1) POB REKS is opgericht om te zorgen voor een integrale blik op duurzame energieprojecten, dus met oog voor andere ruimtelijke ontwikkelingen, natuur en belangen van de lokale gemeenschap. Juist klimaatadaptatie, die in de naam van POB REKS zit, vraagt ook om een integrale afweging.
(2) Vooral voor klimaatadaptatieprojecten is extra geld nodig. Juist projecten op het gebied van de energietransitie (kunnen) geld opleveren, waarmee vervolgens weer klimaatadaptatieprojecten gefinancierd kunnen worden. Hierin verschilt POB REKS van reguliere marktpartijen.
(3) Tot slot is de ambitie van minimaal 50% lokaal eigenaarschap van belang, iets waar marktpartijen vaak niet op zitten te wachten.

Met die doelen voor ogen focussen we nu op drie ontwikkelingen, in De Baars, Spinder-Groot en Heusden. In deze rapportage vertellen we wat we als POB REKS in het algemeen hebben gedaan, maar besteden we vooral aandacht aan deze projecten. Want daar gebeurt het.

Magdeleen Sturm

Directeur-bestuurder Publiek Ontwikkelbedrijf REKS

Waar Publiek Ontwikkelbedrijf REKS voor staat

Publiek Ontwikkelbedrijf REKS ontwikkelt duurzame energie in Hart van Brabant. Dat doen we door grootschalige wind- en zonprojecten te realiseren, waarbij we vraag en aanbod zo slim mogelijk combineren met de opslag van energie. Op deze manier delen gemeenten in deze regio de lusten én de lasten van de energietransitie. Minimaal 50 procent lokaal eigendom is bij onze energieprojecten het uitgangspunt. POB REKS draagt met de opbrengst ook bij aan het Regionaal Klimaatfonds REKS. Dat financiert kansrijke projecten om de omgeving aan te passen aan het veranderende klimaat, passend bij de Regionale Klimaatagenda. We gaan voor het maatschappelijk belang en integrale oplossingen in de beperkt beschikbare ruimte. Zo geeft Publiek Ontwikkelbedrijf REKS invulling aan de Regionale Energie- en Klimaatstrategie (REKS).

2. Voortgang POB REKS als geheel

2.1 Communicatie

De website van POB REKS heeft een update gekregen, met geactualiseerde teksten en nieuwsberichten. We verstuurden al een digitale nieuwsbrief naar hoofdzakelijk (maatschappelijke) partners, collega's en coöperaties. Voor energiehub De Baars wordt vanaf juli met regelmaat een digitale nieuwsbrief over de voortgang van de energiehub gestuurd (namens de vier betrokken gemeenten en waterschap De Dommel). POB REKS levert daaraan een bijdrage.

Naar aanleiding van de ontwikkelingen in zoekgebieden denken we na over onze rol, positie en verhouding ten aanzien van bijvoorbeeld gemeenten. Presentaties over dat onderwerp zijn gegeven tijdens een bewonersbijeenkomst in Heusden, een raadsinformatiebijeenkomst in Goirle en de Masterclass die in september voor de aandeelhouders is georganiseerd.

De Baars

Voor energiehub De Baars zijn we verdergegaan met de uitvoering van het participatieplan van de gemeenten en waterschap. Na de radenavond (januari 2025), bewonersavond (februari 2025) en de flitspeiling onder bewoners (april 2025) zijn twee bewonersavonden geweest in juni 2025. In deze periode lag ook de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) ter inzage. Er zijn bijna 400 reacties ingediend, die in een Nota van Antwoord voorzien worden van een antwoord. Deze Nota zal ook expliciet op een aantal thema's ingaan, zoals gezondheid, geluid, natuur en participatie, waar met name aandacht voor werd gevraagd in de ingediende reacties. De gemeenteraden stellen de Nota naar verwachting in december 2025 vast. Hierna is ook een informatiebijeenkomst voor de omgeving voorzien om toe te lichten wat de wijzigingen in de definitieve NRD zijn. Ook de gemeenteraden zijn hierover geïnformeerd tijdens bijeenkomsten in september in Tilburg en Goirle.

Spinder-Groot

Voor energiehub Spinder-Groot is een impactscan verricht om te bepalen wat het niveau van participatie en communicatie zou moeten zijn, volgens de kaders en richtlijnen van gemeente Tilburg. Vervolgens is op basis van dit niveau (C) een participatie- en communicatieplan opgesteld. Dit plan wordt met gemeente Tilburg besproken en afgerond. Vervolgens wordt gestart met de uitvoering hiervan.

Heusden

Voor energiehub Heusden wordt voor één van de zoekgebieden een voorstel gemaakt voor een plan voor een deel van de financiële

participatie, namelijk het omgevingsfonds, op verzoek van een aantal inwoners en grondeigenaren. Het complete beeld voor financiële participatie, waaronder de energiegemeenschap, en hoe burgers kunnen deelnemen in deze ontwikkeling, zullen we samen met de gemeente Heusden uitwerken.

2.2 Regionaal Klimaatfonds REKS

Sinds de vorige rapportage zijn er geen nieuwe ontwikkelingen te melden. Het Klimaatfonds heeft **de eerste subsidies toegekend**, en daar ook actief over gecommuniceerd. De AVA zal bij de besluitvorming over de begroting 2026 van POB REKS ook een besluit nemen over de bijdrage in 2026 aan het Regionaal Klimaatfonds. Het fonds heeft daartoe een begroting met projecten ingediend. POB REKS heeft geen invloed op hoe de Stichting Klimaatfonds het geld besteedt.

2.3 Waterstofverkenning

Als ontwikkelaar van energiehubs is het een logische stap om de rol van waterstof te onderzoeken. Dit is ook een verzoek van de aandeelhouders, omdat het aansluit op regionale ontwikkelingen. We verkennen daarom de mogelijkheden om waterstof te integreren in energiehubs, met aandacht voor de beschikbare technologieën, de voor- en nadelen en de impact op de businesscase. Concreet gaan we de kosten, de potentiële afzetmarkt en mogelijke opbrengsten in kaart brengen om te onderzoeken of de inzet van waterstof de businesscase van turbines en energiehubs kan verbeteren.

2.4 Risicomanagement

POB REKS is opgericht om in de zoekgebieden uit de REKS Hart van Brabant energiehubs te ontwikkelen. De energiehubs bestaan uit windturbines, gecombineerd met zonne-energie en opslag, ingepast in de omgeving en zo mogelijk gekoppeld aan andere gebiedsopgaven. Het rendement van de ontwikkeling van de energiehubs wordt ingezet om via het Regionaal Klimaatfonds projecten op het gebied van klimaatadaptatie te financieren. De belangrijkste risico's hebben daarmee betrekking op (1) het niet realiseren van de opgave binnen de beoogde planning (2030), (2) het niet kunnen realiseren van voldoende rendement om het Regionaal Klimaatfonds te vullen, en (3) het niet goed functioneren van POB REKS zelf, met imagoschade als gevolg.

In een risicoregister zijn de tien grootste risico's voor de realisatie van energiehubs in de regio Hart van Brabant beschreven en voorzien van beheersmaatregelen. De gevolgen van de risico's op het gebied van financiën, planning en imago zijn kwalitatief beschreven in vijf klassen. Dit geeft inzicht in de omvang van de risico's en de rangorde tussen de risico's.

De prioritaire risico's hebben betrekking op onvoldoende ruimte om de hubs te realiseren, vooral door technische beperkingen maar ook door politieke afwegingen.

De defensieradar beperkt de locaties en tiphoogte van windturbines in grote delen van regio Hart van Brabant (en daarbuiten). De realisatie van een optimale tiphoogte voor windturbines, waarmee in de businesscase is gerekend, is slechts op een beperkt aantal plekken mogelijk.

Nationaal beleid heeft ook gevolgen voor de slagingskans en het resultaat van POB REKS. Nieuwe landelijke milieunormen voor windturbines zijn nog steeds niet vastgesteld (oktober 2025). Inschatting van het Nationaal Programma Regionale Energiestrategie (NP RES) is dat 40 tot 50 procent van de locaties voor windenergie in Nederland op basis van de voorgestelde afstandsnorm (twee keer de tiphoogte) afvalt. Ook voor de regio Hart van Brabant is dit beperkend. De discussie over de afstandsnormen loopt nog steeds, en vergroot de druk op gemeentebesturen, die nu zelf aan de lat staan voor het bepalen van de norm.

Netcongestie blijft in de komende jaren beperkingen opleveren voor aansluiting op het elektriciteitsnet.

Ook is sprake van politieke en maatschappelijke weerstand tegen de komst van windturbines. Op veel plekken maken omwonenden zich zorgen over bijvoorbeeld waardevermindering, de overlast van windturbines en de gevolgen voor de gezondheid van mensen doorgeluid en (slag)schaduw en van dieren, met name vogels en vleermuizen. We zetten ons maximaal in om omwonenden en andere belanghebbenden in een open proces te informeren welke maatregelen worden genomen om overlast te beperken, en te zorgen dat niet alleen de lasten, maar ook de lusten toevallen aan het gebied waar de windturbines mogelijk komen te staan.

Inmiddels is een Woo-verzoek ingediend bij POB REKS en bij de deelnemende gemeenten. Wij hebben het Woo-verzoek afgewezen, omdat POB REKS geen bestuursorgaan is. De indiener heeft daartegen bezwaar gemaakt en is tegen de afwijzing van het bezwaar in beroep gegaan bij de rechtbank. POB REKS heeft een verweerschrift ingediend.

Gemeenten kunnen een belangrijke rol spelen in het mitigeren van risico's in hun rol als beleidsbepaler en vergunningverlener. Dit heeft betrekking op het bieden van voldoende ontwikkelruimte in de aangewezen zoekgebieden. Mocht dit niet tot voldoende resultaten leiden, dan bestaat de mogelijkheid om in 2026 alternatieve zoekgebieden aan te wijzen, als dat nodig is om de REKS-doelen te halen. In dat geval komt er een REKS-herijking of REKS 2.0, die een nieuw kader biedt voor POB REKS. Vooralsnog ziet POB REKS daar geen aanleiding voor.

3. Voortgang per energiehub

Voor de vijf zoekgebieden waarin POB REKS actief is, werden bij het vaststellen het REKS-bod onderstaande vermogens voorzien. Dit was het vertrekpunt voor de aanpak van de verschillende zoekgebieden:

Hubs	Type opwek	Vermogen
1. Spinder	Wind	20 MW
2. Vossenberg/Kraaiven	Wind	12 MW
3. De Baars	Wind	20 MW
De Baars	Zon	5 MW
4. Kattenberg	Wind	20 MW
Kattenberg	Zon	5 MW
5. Heusden	Wind	20 MW

Tabel 2.1: voorziene vermogens per REKS-zoekgebied

In de basecases kwam voor de zoekgebieden De Baars-West, Spinder en Heusden telkens een vermogen van 21,6 MW naar voren (drie turbines van 7,2 MW). Daarmee wordt voldaan aan de doelstellingen van 20 MW per hub.

We laten de planning en voortgang per energiehub zien. We onderscheiden hierbij drie grotere hubs (De Baars, Spinder-Groot en Heusden) waar de focus hoofdzakelijk op ligt, en twee kleinere hubs (Kattenberg en Vossenberg/Kraaiven). De kleinere hubs worden kort toegelicht en ondergebracht bij de grotere hubs waar zij geografisch het dichtst bij liggen.

POB REKS heeft indicatieve businesscases opgesteld voor de prioritaire zoekgebieden De Baars, De Spinder-Groot en Heusden. Deze businesscases zijn steeds gebaseerd op actuele bekende uitgangspunten.

In de basecases kwam voor de zoekgebieden De Baars-West, Spinder en Heusden telkens een vermogen van 21,6 MW naar voren (drie turbines van 7,2 MW). Daarmee wordt voldaan aan de doelstellingen van 20 MW per hub. Voor Kraaiven/Vossenberg, De Baars (zon) en Kattenberg (zon en wind) zijn nog geen businesscases opgesteld. Er is dus aanvullende opwekcapaciteit nodig om de totale doelstellingen te realiseren.

3.1 Hub De Baars

Binnen De Baars werken we aan drie deelgebieden, waarvoor afzonderlijke acties zijn uitgezet, en parallel aan zoekgebied De Kattenberg. POB REKS maakt onderscheid tussen De Baars-West en De Baars-Noord. In de 'basecase', het scenario dat we het meest realistisch achten, wordt voor De Baars-West een haalbare en financierbare

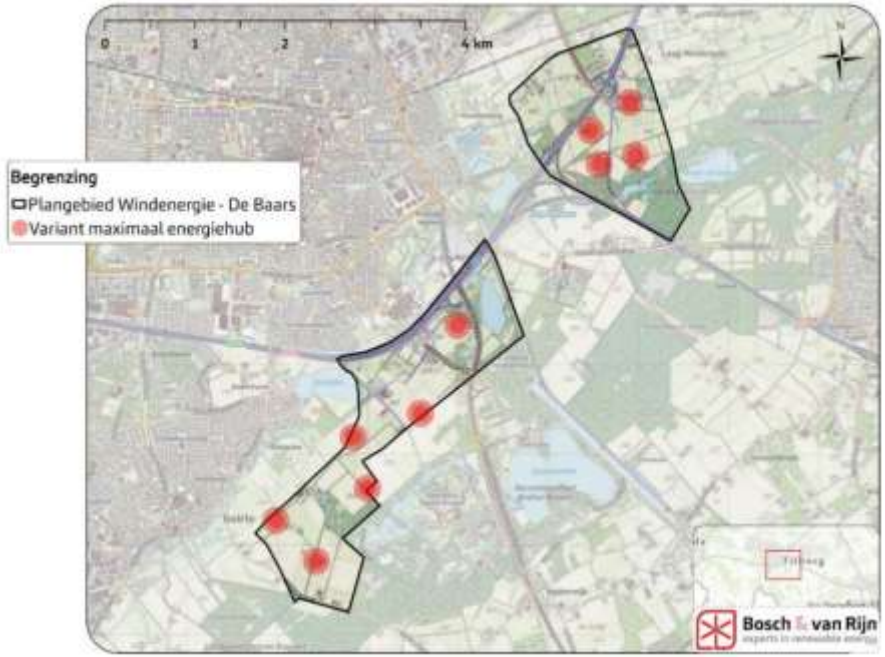
businesscase verwacht. Voor De Baars-Noord is dit vooralsnog niet het geval, en werken we aan alternatieven.

Een ambtelijke projectgroep heeft in samenwerking met POB REKS het plan- en ontwikkelproces uitgewerkt voor de zoekgebieden De Baars en Kattenberg, gebruikmakend van het voorwerk dat in de verkenningen voor beide zoekgebieden is verricht.

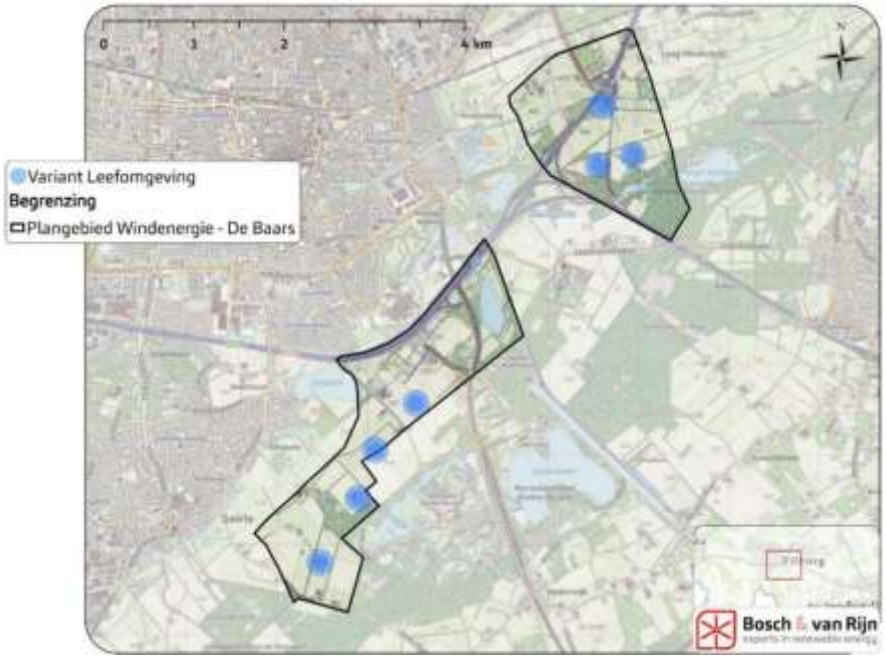
Vanaf maart 2024 is gewerkt aan (een) integrale gebiedsvisie(s), waarin de energieambities in samenhang met andere opgaven in het gebied worden uitgewerkt, bijvoorbeeld op het gebied van klimaat, natuur, landbouw, water en recreatie. Uit de ruimtelijke inventarisatie bleek dat ruimtelijke mogelijkheden voor de realisatie van windturbines beperkt zijn. De stuurgroep heeft daarom eind 2024 besloten om het planproces te richten op die gebieden waar ruimtelijke mogelijkheden zijn voor windenergie. Dit sluit aan bij het principe ‘alleen participeren, waarover geparticipeerd kan worden’.

Met de bouwstenen ‘wind’ en ‘water’ als sturende thema’s zijn integrale alternatieven uitgewerkt, waarbij andere opgaven op het gebied van o.a. leisure, landschap, landbouw en natuur worden meegenomen. Deze vormen de basis voor de (concept-)NRD voor de gebiedsvisie De Baars. De NRD is begin juni vrijgegeven door de colleges en heeft daarna ter inzage gelegen. De samenwerkende gemeenten hebben in een Nota van Antwoord aangegeven hoe zij omgaan met de binnengekomen inspraakreacties. De definitieve NRD zal door de colleges worden vastgesteld, naar verwachting in januari 2026. Gemeenteraden krijgen vooraf de kans om wensen en bedenkingen in te dienen. Op basis van het definitieve NRD start het MER-onderzoek.

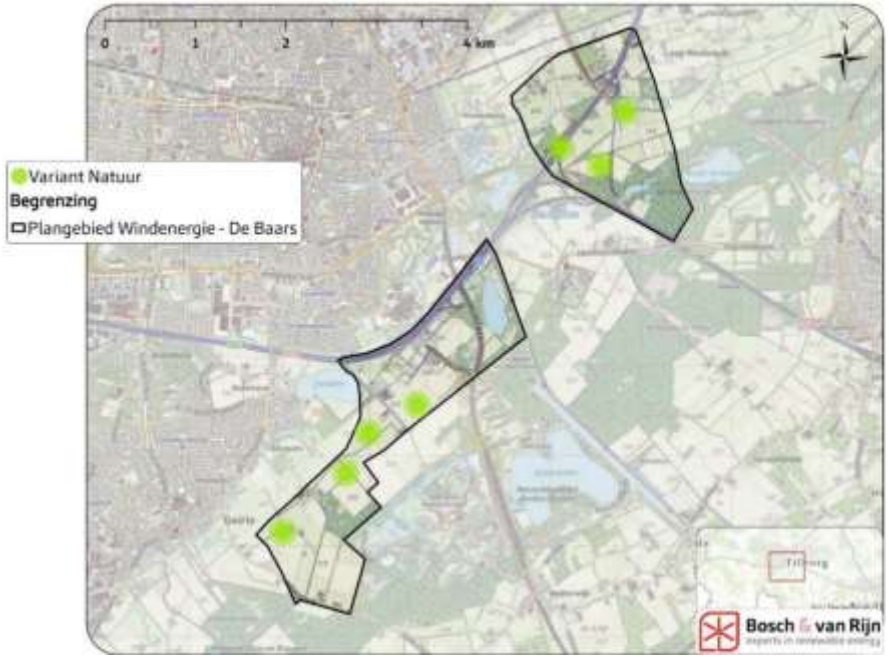
Op de figuren 1, 2 en 3 zijn de drie ruimtelijke varianten voor windenergie die in de concept-NRD zijn opgenomen weergegeven. Dit zijn de varianten die worden voorgesteld om te onderzoeken.

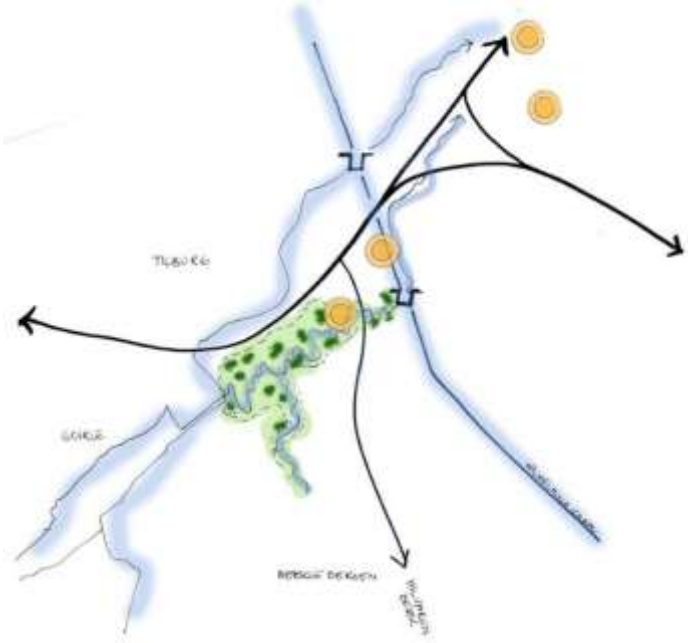
Figuur 1 Variant Maximale energieopwekking uit concept-NRD De Baars

Figuur 2 Variant Leefomgeving uit concept-NRD De Baars

Figuur 3 Variant Natuur uit concept-NRD De Baars

Figuur 4 Extra variant: Reyrink Groep, Roozen van Hoppe en Libéma

Op de (concept-)NRD zijn circa vierhonderd inspraakreacties binnengekomen, die zich vooral uitspraken over nut en noodzaak, hinder en andere negatieve milieueffecten en de diepgang van het onderzoek. Ook zijn enkele aanvullende alternatieven voorgesteld. In figuur 4 is één van de ingediende alternatieven te zien, ingediend door de partijen Reyrink Groep, Roozen van Hoppe en Libéma. Het is een variant die toeziet op zowel wind als water.

Vanwege het grote aantal reacties en de politieke en maatschappelijke discussie in de gemeente Goirle bekijkt de stuurgroep of de gekozen aanpak qua proces, diepgang en organisatie nog steeds aansluit bij de actuele situatie en informatiebehoefte. In deze herijking zal ook de taakverdeling tussen POB REKS en de publieke partners worden bezien.

Met belangrijke stakeholders en maatschappelijke organisaties zijn gesprekken gevoerd over hoe de ambities in de REKS zich verhouden tot

de belangen en ambities van deze partijen. Dit heeft geleid tot een beter begrip van elkaars positie.

Bij het ontwikkelproces zijn de lokale energiecoöperaties Duurzaam Riel-Goirle, Hilverstroom en DEC-Oisterwijk betrokken. POB REKS en de LEC's trekken samen op bij het uitwerken van de ontwikkeling.

Businesscase De Baars

POB REKS maakt onderscheid tussen De Baars-West en De Baars-Noord. Voor deelgebied De Baars-West is een indicatieve businesscase opgesteld. In de 'basecase', het scenario dat we het meest realistisch achten, is de ontwikkeling van De Baars-West rendabel. In het basecase-scenario worden in De Baars-West drie turbines van circa 250 meter tiphoogte (aanname: 7,2 MW per turbine) gerealiseerd. Het resultaat van de basecase op basis van de huidige uitgangspunten is positief; er wordt een haalbare en financierbare business case verwacht. In het gebied van De Baars-Noord zijn naar verwachting alleen lagere turbines mogelijk, van circa 150 meter tiphoogte. We onderzoeken of een positieve businesscase mogelijk is.

De hoogste prioriteit ligt bij het concreet maken van grondposities, zodat hierop aansluitend direct een aanvraag voor een netaansluiting kan worden ingediend. Veel potentiële posities zijn al gecontracteerd door marktpartijen en dus is overeenstemming met hen nodig. POB REKS voert gesprekken met deze marktpartijen om te komen tot samenwerking.

Parallel hieraan willen we zo snel mogelijk starten met een windmeting om de businesscase verder te kunnen aanscherpen. Die wordt in Q4 2026, na een jaar, afgerond. Daarnaast hebben we civiel onderzoek laten doen naar (de kosten van) toegangswegen en eventueel benodigde percelen, wat leidt tot een verdere detaillering van de kostenstructuur.

Hub Kattenberg

In de vorige voortgangsrapportage schreven we dat in 2025, mede op basis van de resultaten van het Defensieonderzoek, zou worden bepaald of en hoe invulling gegeven kan worden aan de energiehub Kattenberg en welke rol POB REKS daarin neemt. Daarbij werd aangegeven dat in dit gebied geen hoge windturbines (tiphoogte 250 meter) mogelijk zijn en dat POB REKS daarom onderzoekt welke mogelijkheden er zijn voor uitbreiding van het bestaande windpark (deels Oirschot, deels Oisterwijk), in combinatie met het in 2024 gerealiseerde zonnepark.

In de afgelopen periode is Kattenberg nader onderzocht om te beoordelen of er voldoende potentie zit in dit door de REKS gedefinieerde zoekgebied. Hiervoor is een vooronderzoek gestart naar de haalbaarheid van een energiehub, waarbij wordt gekeken naar de beschikbare

technische ruimte en de inpasbaarheid van verschillende typen turbines. De verwachting is dat dit onderzoek in 2025 wordt afgerond.

3.2 Hub Spinder-Groot

Aan de noordzijde van Tilburg staan windturbines op het terrein Spinder, het terrein van afvalverwerker Attero en waterschap De Dommel. In de businesscase voor Spinder-Groot wordt in de basecase rekening gehouden met de plaatsing van drie turbines van circa 250 meter tiphoogte. Ook hierbij is uitgegaan van 7,2 MW per turbine. Het resultaat van de basecase op basis van de huidige uitgangspunten is positief en de verwachting is dat dit leidt tot een winstgevend en financierbaar project.

Voor dit gebied wordt ingezet op een uitbreiding van het windpark nabij Spinder met enkele turbines en aanvullend turbines ten zuiden daarvan binnen het gedefinieerde zoekgebied. Ook wordt richting de toekomst, bij het einde van de levensduur van windpark Spinderwind, een opschaling naar modernere turbines verkend.

Voor Spinder-Groot ligt de nadruk op het ontwikkelen van een plan waarin de leefbaarheid en natuurwaarde in het gebied behouden blijven en waar mogelijk versterkt kunnen worden door de inpassing van windenergie.

In de afgelopen periode heeft POB REKS locatieonderzoek gedaan om de mogelijkheden voor turbines ten zuiden van Spinder verder uit te werken. Hiervoor zijn gesprekken gestart met de gemeente Tilburg en met de Brabantse Milieu Federatie als vertegenwoordiger van de natuurorganisaties in het REKS-programma over de stappen die nodig zijn om dit deelproject, zoals gedefinieerd in de REKS, dichterbij realisatie te brengen. Leefbaarheid en natuurwaarde zijn voor POB REKS belangrijke uitgangspunten voor de ontwikkeling van energiehubs. Daarom is een ecologisch onderzoek en onderzoek naar de inpassing in het landschap in gang gezet.

Daarnaast zijn we in gesprek met Spinderwind BV en Coöperatie Energie Hart van Brabant over de samenwerkingsvorm. We hebben afspraken gemaakt om te komen tot een concreet samenwerkingsvoorstel en de aandeelverhoudingen hierin.

Verder hebben we gesprekken gevoerd met de netbeheerder, waarin is gesproken over de beschikbaarheid op het hoogspanningsnet en de planning en tijdslijn van de netbeheerder voor de uitbreiding van het hoogspanningsstation ten noorden van Spinder. Dit alles om een goed beeld te krijgen van de inpasbaarheid van de turbines op het stroomnetwerk.

Tot slot zijn de potentiële turbineposities nogmaals ter toetsing voorgelegd aan Defensie. Er zijn vooralsnog geen belemmeringen naar voren gekomen. Daarnaast kijken we vanzelfsprekend ook naar andere belemmeringen en kansen.

De vervolgstap is de start van de NRD-fase ter voorbereiding op de MER-studie, waarvoor de voorbereidingen inmiddels worden getroffen.

Figuur 5 Zoekgebieden rondom Spinder waar POB REKS kijkt naar potentiële turbineposities

Hub Kraaiven/Vossenberg

POB REKS heeft in samenwerking met stakeholders een eerste inventarisatie gemaakt van mogelijke locaties voor energiehubs binnen het zoekgebied, schreven we al in de vorige voortgangsrapportage. Daarbij werd nadrukkelijk gekeken naar oplossingen voor congestiemitigatie, zoals de inzet van batterijen en slimme samenwerking tussen bedrijven, in combinatie met zon-PV. POB REKS onderzocht welke rol het in de ontwikkeling van deze hubs zou kunnen spelen.

We hebben besloten dit spoor niet verder uit te werken. De hubs die uitsluitend gericht waren op congestiemitigatie, bleken in de praktijk weerbarstig. Voor het plaatsen van windturbines geldt bovendien een belangrijke beperking: vanuit Defensie is bepaald dat de tiphoogte hier niet meer mag zijn dan 155 meter. Dit maakt dat de businesscases voor wind op deze locatie naar verwachting niet rendabel zijn. Daarom heeft POB REKS ervoor gekozen de beschikbare capaciteit en middelen te richten op grootschalige opwekking met windenergie in Spinder-Groot en andere kansrijke hubs. De gemaakte kosten worden afgeboekt, omdat POB REKS niet verwacht deze te kunnen terugverdienen. Dit besluit is in lijn met de kaderstelling door de AVA.

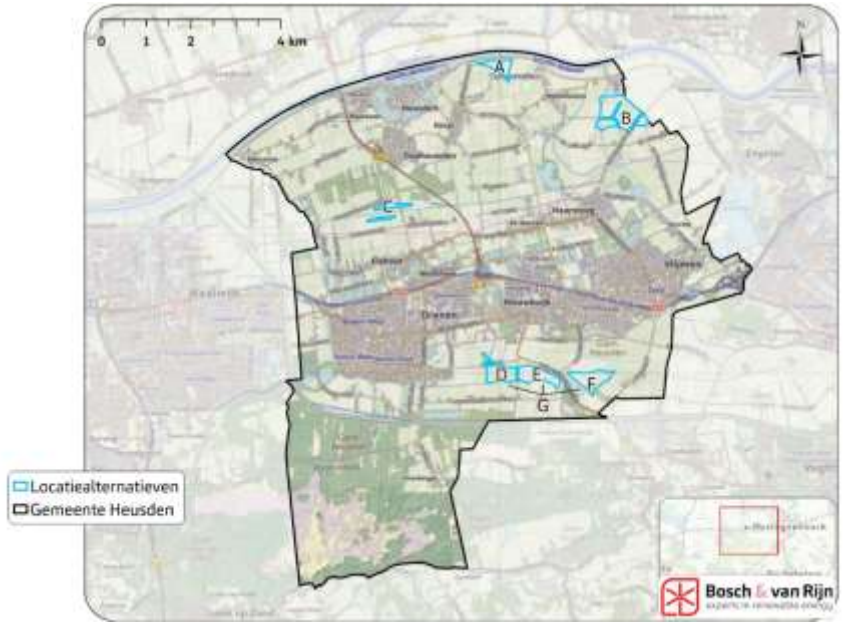
3.3 Hub Heusden

In Heusden zijn in de NRD zes zoekgebieden opgenomen. In de businesscase voor Heusden houdt POB REKS in de basecase rekening met de plaatsing van drie turbines van circa 250 meter tiphoogte. Vooralsnog gaat POB REKS in de businesscase uit van één locatie. Net als in de andere hubs is hierbij uitgegaan van 7,2 MW per turbine. De verwachting is dat dit leidt tot een winstgevend en financierbaar project. De ambitie van POB REKS is om in iedere zoeklocatie die in de NRD is benoemd, een positie te verwerven.

POB REKS speelt geen rol in het ruimtelijk proces. Gemeente Heusden informeert POB REKS over de planning en (tussen)resultaten. In het gebied is POB REKS in gesprek met grondeigenaren en met een vereniging van omwonenden en grondeigenaren om hen te begeleiden bij het maken van afspraken over (financiële) participatie.

Gemeente Heusden heeft in 2023 een verkenning uitgevoerd naar zoekgebieden voor windenergie en doet nu vervolgonderzoek, inclusief de uitwerking van een energiegemeenschap. Heusden doorloopt het ruimtelijke proces zoals gepland. Eind april is de concept-NRD vrijgegeven. Op dinsdag 27 mei vond hierover een bewonersinformatieavond plaats. Heusden heeft de Commissie MER gevraagd om de NRD te beoordelen. Dit vormt een extra stap om de zorgvuldigheid en grondigheid van het

onderzoek te waarborgen. Het advies van de Commissie MER is meegenomen in de definitieve NRD. Het college van B en W van Heusden heeft op 19 september de NRD vrijgegeven voor wensen en bedenkingen door de raad. Op 8 oktober is een raadsinformatieavond gepland en het college verwacht in november de definitieve NRD vast te stellen, waarna de MER-procedure kan starten.

Figuur 6 Locatiealternatieven NRD planMER windenergie gemeente Heusden (versie september 2025)

Businesscase Heusden

In Heusden zijn in de NRD zes zoekgebieden opgenomen. De ambitie van POB REKS is om in iedere zoeklocatie die in de NRD is benoemd, een positie te verwerven. Hier ligt nu de hoogste prioriteit. De afgelopen maanden hebben we ons vooral gericht op gebiedspecifieke analyses. Deze analyses bestaan vooral uit het onderzoeken van de technische haalbaarheid van de gebieden en het voorbereidend werk voor de gesprekken met grondeigenaren, potentiële grondpositiepartners en collectieven. Dit helpt ons om inzicht te krijgen in de mogelijkheden en beperkingen van de verschillende zoekgebieden en om te bepalen waar de meeste kansen liggen. Opvolgend kunnen we direct één of meer netaansluitingen aanvragen.

Ook is gewerkt aan de businesscase. We verfijnen de berekeningen, onder andere door gebruik te maken van landelijke kengetallen en veronderstelde windsnelheden. De uitkomsten geven richting, maar de onzekerheden zijn groot doordat locatie-specifieke windmetingen nog ontbreken. In het gebied De Baars verwachten we in de komende maanden een windmeting te starten, die een jaar zal duren. Daarbij is de vraag gesteld in hoeverre die meetgegevens ook bruikbaar zijn voor Heusden en in welke mate er verschillen te verwachten zijn. Daarnaast zijn windgegevens opgevraagd van de Bossche windmolen die gebruikt

kunnen worden om de huidige windgegevens te verfijnen. Op basis hiervan zullen we beoordelen of ook in Heusden zelf een meting nodig is.

Echter, gebaseerd op de huidige windgegevens en het gegeven dat in Heusden geen hoogtebeperkingen zijn voor de turbines, is het voor de meeste locaties aannemelijk dat er een positieve businesscase te behalen is, die leidt tot een winstgevend en financierbaar project. Wel zal er een verschil zitten in de verschillende locaties, onder andere door de afstand tot de netaansluiting en civiele kosten.

4. Financiële informatie

POB REKS heeft in het eerste halfjaar van 2025 ruim €300.000 minder kosten gemaakt dan begroot. Dat komt voornamelijk door lagere kosten voor onderhanden werk:

- Aansluitkosten energie zijn nog niet uitgegeven, doordat POB REKS nog steeds niet zeker weet waar de aansluiting voor De Baars moet komen. Verwacht is wel dat voor het einde van dit jaar aanvragen voor De Baars en Spinder-Groot gedaan zijn.
- Minder externe onderzoeken en adviezen. In Q4 zijn extra onderzoeken voorzien voor De Baars en De Spinder.
- Voor projectontwikkeling en participatiemanagement zijn meer kosten gemaakt dan begroot. Dit komt door de inzet voor De Baars.
- De kosten voor administratie en control en juridisch advies zijn hoger dan begroot, vanwege aanvullende werkzaamheden en de veelheid aan juridische vraagstukken, waaronder Woo-verzoeken, die aan de orde zijn.